

What goes around, comes around

– En kvalitativ studie om hur 60-, 70-, och 90-tals mode återspeglas i utvalda SS15 klädkollektioner.

Satu Väre

Examensarbete för estenom (YH)-examen

Utbildning för skönhetsbranschen

Vasa 2015



EXAMENSARBETE

Författare: Satu Väre
Utbildning och ort: Skönhetsbranschen, Vasa
Handledare: Jaana Ylimartimo-Nybäck
Terese Herrgård

Titel: What goes around, comes around

- En kvalitativ studie om hur 60-, 70-, och 90-tals mode återspeglas i utvalda SS15 klädkollektioner.

Våren 2015

Sidantal 48

Bilagor 0

Abstrakt

Syftet med detta arbete är att se hur 60-, 70- och 90-tals mode återspeglas i SS15 klädkollektioner. Det är viktigt att kunna analysera och reflektera över kommande mode för att förenkla sitt eget arbete med kunden, vare sig kunden är en läsare till en tidning eller en enskild kund som söker efter sin egen stil. Klädkollektionerna valdes ut från fyra olika modehus och modehusen valdes på basen av hur stora de är i respektive modehuvudstad. Burberry från London, Gucci från Milano, Ralph Lauren från New York och Saint Laurent Paris från Paris har valts.

Resultatet visar att 60-, 70- och 90-tals modet syns tydligt i dagens kollektioner. Alla årtionden syns inte lika tydligt i alla kollektioner, men designers har fått inspiration från de tidigare årtiondena. 60-tals modet är inte det modet bland dagens kollektioner som syns mest, utan att det är 70- och 90-talets. Där siluetten på plaggen och materialen som är det som man främst ser likheterna med de tidigare årtiondena. Det som också är intressant att se är att fast än kollektionerna är olika, så ser man vissa likheter i det som designerna inspirerats av, som till exempel uniformmodet från 70-talet.

Språk: Svenska Nyckelord: Mode, modehistoria, fashion, muoti, fashion cycle, trend, trendi, Burberry, Gucci, Ralph Lauren, Saint Laurent

BACHELOR'S THESIS

Author: Satu Väre
Degree Programme: Beauty and Cosmetics, Vaasa
Supervisors: Jaana Ylimartimo-Nybäck
Terese Herrgård

Title: What goes around, comes around

- A qualitative study about how 60s, 70s and 90s fashion is reflected in selected SS15 clothing collections.

Spring 2015 Number of pages 48 Appendices 0

Abstract

The purpose of this study is to find out how 60s, 70s and 90s fashion is reflected in selected SS15 clothing collections. It is important to know how to analyze upcoming trends when working with clients, whether they are readers of a magazine or client who needs help to find their own personal style. The clothing collections in this study were chosen from four big designers in their respective fashion capital: *Burberry* from London, *Gucci* from Milan, *Ralph Lauren* from New York and *Saint Laurent Paris* from Paris.

The results in this study show that you can find 60s, 70s and 90s fashion in today's SS15 clothing collections. All decades are not as visible, but for the general picture it can be said that designers have been inspired by these earlier decades. The 60s fashion is not as prevalent as the 70s and 90s. It is mainly the garment silhouette and material, which bear most similarity to the fashion in earlier decades. It is also interesting to notice that even though the collections are different from each other, there are inspirational similarities in the designers' work, for example the uniform trend from the 70s.

Language: Swedish Key words: Mode, modehistoria, fashion, muoti, fashion cycle, trend, trendi, Burberry, Gucci, Ralph Lauren, Saint Laurent

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	1
2 SYFTE	3
3 TEORETISK GRUND	4
3.1 MODE	4
3.2 MODEHUSEN	5
3.2.1 <i>Modehuset Burberry Prorsum</i>	5
3.2.2 <i>Modehuset Gucci</i>	7
3.2.3 <i>Modehuset Ralph Lauren</i>	8
3.2.4 <i>Modehuset Saint Laurent Paris</i>	9
3.3 MODE UNDER 60-, 70- OCH 90-TALET	12
3.4 TREND	17
4 TIDIGARE FORSKNING	19
5 METODER	22
5.1 DOKUMENTSTUDIER	22
5.2 INNEHÅLLSANALYS	23
5.3 UNDERSÖKNINGENS PRAKTISKT GENOMFÖRANDE	25
6 RESULTATREDOVISNING OCH TOLKNING	26
6.1 BURBERRY PRORSUM	27
6.2 GUCCI	31
6.3 RALPH LAUREN	35
6.4 SAINT LAURENT PARIS	39
6.5 SAMMANFATTNING AV RESULTATET	42
7 KRITISK GRANSKNING	44
8 DISKUSSION	47
KÄLLFÖRTECKNING	

1 Inledning

”What goes around, comes around” är ett uttryck som stämmer in på mycket. I det här fallet står det för modets livscykel. Det som var mode och trender för 50 år sedan har än en gång nått toppen på cirkeln. Det är inte här för att stanna förgått, eftersom hjulet fortsätter alltid att snurra. Men hur snabbt hjulet snurrar, hur länge modet stannar i dagens modebild, är bara sådant som tiden kan utvisa.

Syftet med detta arbete är att se hur 60-, 70- och 90-tals mode återspeglas i SS15 klädkollektioner. Det är viktigt att kunna analysera och reflektera över kommande mode för att förenkla sitt eget arbete med kunden, vare sig kunden är en läsare till en tidning eller en enskild kund som söker efter sin egen stil. Klädkollektionerna valdes ut från fyra olika modehus och modehusen valdes på basen av hur stora de är i respektive modehuvudstad. Saint Laurent Paris från Paris, Ralph Lauren från New York, Burberry från London och Gucci från Milano har valts.

Respondenten valde ämnet eftersom hon kommer att ha nytta av detta i framtiden. En stor del av hennes intresse för modebranschen ligger i trendspaning och analysering av kommande mode och det är något hon vill jobba med i fortsättningen. Även estenomer, estenomstuderanden och andra branskmänniskor kommer att ha nytta av detta arbete, när de börjar analysera mode mera ingående i studierna eller arbetet.

Idén till detta examensarbete kom från mitt intresse för mode, modehistoria samt mitt intresse för trendspaning. En stor trend denna sommar är 70-talet och i och med detta ville jag veta hur 70-tals modet syns i dagens mode, samt vilka är de element i dagens mode som är från 70-talet. Jag ville dock inte enbart forska om 70-tals modet, eftersom det lätt blir enformigt om man endast har en synvinkel på helheten. Därför valde jag även att ta med 60- och 90-tals modet, eftersom jag anser att även de syns i dagens kollektioner. Eftersom jag valde att endast analysera tre årtionden och hur de syns i modebilderna idag, så kunde jag även gå djupare in på varje årtionde.

Undersökningen sker genom innehållsanalys av bilder från fyra utvalda modehus SS15 kollektioner. SS15 betyder Spring Summer 2015, alltså vårens och sommarens mode 2015.

2 Syfte

Syftet med detta arbete är att se hur 60-, 70- och 90-tals mode återspeglas i SS15 klädkollektioner. Det är viktigt att kunna analysera och reflektera över kommande mode för att förenkla sitt eget arbete med kunden, vare sig kunden är en läsare till en tidning eller en enskild kund som söker efter sin egen stil. Klädkollektionerna valdes ut från fyra olika modehus och modehusen valdes på basen av hur stora de är i respektive modehuvudstad. Burberry från London, Gucci från Milano, Ralph Lauren från New York och Saint Laurent Paris från Paris har valts. Respondenten valde ämnet eftersom hon kommer att ha nytta av detta i framtiden. En stor del av hennes intresse för modebranschen ligger i trendspaning och analysering av kommande mode och det är något hon vill jobba med i fortsättningen. Även estenomer, estenomstuderanden och andra branskmänniskor kommer att ha nytta av detta arbete, när de börjar analysera mode mera ingående i studierna eller arbetet.

3 Teoretisk grund

I den teoretiska grunden lyfter respondenten fram de punkter som hon anser är viktiga och relevanta för att kunna genomföra analysen och förstå resultatet av examensarbetet. Det är också viktigt att förstå begreppen som framkommer i detta kapitel. Kapitlet ger en helhetsbild över områden som mode, modehusen, modehistoria samt trender.

3.1 Mode

Ordet mode kommer från latinets modus, som betyder "sätt". Sakta men säkert kom innebörden av ordet att betyda "sättet att klä sig". Människan har genom tiderna velat berätta om vem man är. Sist och slutligen är det ens yttre, alltså ens kläder, som är det som man har velat visa. Det är det första man ser när man träffar en ny människa. Det är inte det som definierar en människas insida, men nog utsidan. (Lewenhaupt 2001, s. 7)

Mode är en långsam process som utvecklas gradvis. Tiden påverkar modet lika mycket som personerna som skapar kläderna, och efter det här tar resten av världen ännu en god stund på sig för att acceptera förändringen av modet. För hundra år sedan tog det många årtionden för modet att slå igenom. I dag räknar man med 3-5 år för en stil att sjunka in, och därefter håller den i max 10 år. (Lewenhaupt 2001, s. 7)

De kungliga hoven var till en början stilbildare, medan "vanliga" människor knappt hann anamma föregående stil förrän den gått ur mode. De tog till sig modet när kungligheterna tröttnat på det. Till en början skickades det modedockor mellan hoven som prover på nya stilar och i mitten av 1700-talet kom de första tecknade modeplanschererna. Redan då var det franska hovet föregångare till modet och sömmerskorna försåg resten av Europa med nya idéer. Det sägs att den första kända modeskaparen var Marie Antoinettes sömmerska Rose Bertin. (Lewenhaupt 2001, s. 7-8)

Enligt uppgift har Paris varit sedan den franska revolutionen modets huvudstad, men själva tillverkningen av kläderna tog England och USA över. Det första modehuset öppnades i Paris 1858 av engelsmannen Charles Frederick Worth. Worth visade provplaggen på sin fru Marie och därav blev hon den första mannekängen. Paul Poiret, han som befriade kvinnan från korsetten, blev Worths efterföljare och på det sättet började hela modekarusellen under det tidiga 1900-talet och Paris kom att börja styra modet. Modeskaparna hämtade inspiration från konsthistorien, men också från gatan, precis som Coco Chanel en gång sa: "När flickan i tunnelbanan har mina kläder så handlar det om mode". Fastän flickan antagligen inte hade råd med Channels kläder, så ansåg Chanel ändå att det var genomslagskraft om någon själv sytt kläder med "chanelkänsla". (Lewenhaupt 2001, s. 8)

Mode är i dagens läge en central del av modern kultur. Den syns i olika medier och definierar livet i städerna. Tack vare den utvecklade tekniken och flygtrafiken finns dagens mode lätt tillgängligt. Man kan kolla modevisningar, handla kläder och få inspiration på Internet. Eller varför inte flyga till en annan stad för att få inslag till sin egen stil från en annan kultur och handla kläder som inte finns hemma. (Breward 2003, s. 9; Worsley 2011, s. 6)

3.2 Modehusen

Modehusen i detta kapitel valdes på basen av hur betydelsefulla märkena i respektive modehuvudstad är. De modehus som valdes är Saint Laurent, Gucci, Ralph Lauren och Burberry.

3.2.1 Modehuset Burberry Prorsum

Burberry grundades 1856 av 20-åriga Thomas Burberry. Burberry var en affär i Basingstoke som sålde ytterplagg i bra kvalité, ryktet sade det samma. Året 1880 uppfann han ett nytt slitstarkt material för sina ytterplagg och döpte det till gabardin och 1891 öppnade Burberry en butik i Haymarket, London. Lokalerna kom att bli Burberrys huvudkontor för en väldigt lång tid framöver.

Det var inte förrän för några år sedan som huvudkontoret flyttade till andra lokaler. Den världskända trenchcoaten och rutmönstret som förknippas med Burberry utvecklades mellan 1920- och 1940-talet. (Burberry Biography, u.å.)

Redan under 1890-talet var märket så pass etablerat att det i folkmun kallades för Burberrys. Under samma tid bytte även Burberry namn till Burberrys och detta fanns kvar ända till slutet av 1900-talet då märket omprofilerade sig. Under 1970-talet blev Burberry väldigt populärt, tack vara den brittiska överklassen, och under 1980-talet ökade exporten markant till USA och Japan. Det var det brittiska arvegodset som lockade och gjorde att exporten utgjorde över 2/3 av omsättningen under mitten av 80-talet. Burberry försökte nå en mer modemedveten och ung publik och sålde därför deras licens för namnet Burberry, det klassiska rutmönstret och ryttar-logon till andra tillverkare som började tillverka allt från underkläder till bälten och väskor. Dessa använde sig av mindre bra kvalitet. Detta visade sin lönsamhet under mitten av 90-talet, då företagets försäljning hade vuxit med över 1/3. Dock hade det lyxiga, brittiska arvet, som Burberry till en början förknippats med drabbats hårt av detta och Burberry ansågs inte längre vara något lyxigt märke. (Burberry biography, u.å.)

I slutet av 90-talet började omprofileringen av märket. Licensieringen kollades och märket såldes in endast till de lyxiga varuhusen och återförsäljarna. De gick även tillbaka till att satsa mer på designen och tog därför in den italiensk-amerikanska designern Roberto Menichetti. Menichetti grundade den nya linjen Burberry Prorsum som snabbt fick hög status och gjorde att det tidigare populära rutmönstret blev något lyxigt pånytt. När Menichetti slutade på Burberry tog företaget in Christopher Bailey, som då var ganska okänd, men som ännu idag är designer för märket. Han skulle göra märket mer modernt utan att offra Burberrys arv, vilket gjorde att han ganska snabbt övergav de kända rutorna, men kunde trots det behålla värdet och historien i Burberry. Idag finns det tre kollektioner under namnet. Burberry Prorsum, som visas under London Fashion Week, Burberry London och Burberry Brit. (Burberry biography, u.å.)

Burberrys SS15 kollektion gick under temat "The Birds and the Bees". Plaggen var bland annat blom- eller insektsprintade. Tyll var ett material som användes såväl i klänningarna som i bälten som var knutna runt midjan i nästan varenda stilhelhet. Signaturplaggen för denna kollektion var tyllklänningarna, de korta jeansjackorna och självklart den traditionella trenchcoaten, som nu var färggrant printad med stora insekter och texter. Färgpaletten för denna säsong gick från vallmoröd och rödbrunt till skalbaggsgrön och dov puderrosa. (Lynch 2014)

3.2.2 Modehuset Gucci

Guccio Gucci grundade märket 1921. Då var märket en butik i Florens som sålde lädervaror med inspiration från England kombinerat med äkta italiensk skicklighet. Företaget blev snabbt populärt, även för den internationella kundkretsen som kom till Florens för att semestra. Gucci sålde bälten, väskor, handskar och skor, men också sadlar och andra tillbehör till hästskötsel. Detta ledde till att Gucci utvecklade sin hästbett -symbol, som ännu idag är viktig för modehuset. (World of Gucci, Gucci history, 2012; Jones & Rushton 2005, s. 250)

På 1970-talet kom Guccis första ready-to-wear kollektion med bland annat Guccis dubbla G symbol printad på bland annat blusar och på jackornas knappar. I detta skede hade Gucci redan många butiker runt om i hela världen och var känd för sin innovativa design och sin italienska kvalitet och sitt hantverk. I slutet av 70-talet började Gucci även använda allt finare material i sina klassiker så som krokodilskinn. (World of Gucci, Gucci history, u.å.)

År 1982 blev Gucci ett aktiebolag där Guccio Guccis barnbarn Maurizio ägde 50 % av aktierna. Gucci var familjeägt ända fram till 1993 då Maurizio sålde sin sista aktie. År 1994 började Tom Ford jobba som Guccis "Creative Director". Han införde lite mera provocerande och kaxigare stil till märket, vilket accepterades både inom modevärlden och av kändisarna. År 2004 slutade Tom Ford sitt arbete på Gucci och istället tog ett designerteam över rollerna som designers för Gucci. John Ray tog över herrkläderna, Alessandra

Facchinetti damkläderna och Frida Giannini tog över accessoarerna. Facchinetti var inte speciellt långvarig som designer på Gucci, och Giannini tog istället över även damkläderna. I januari 2015 tog Alessandro Michele över som "Creative Director" för alla Guccis kollektioner och hans första ready-to-wear damkollektion blev AW15-kollektionen som visades under Milanos fashionweek i februari detta år. (World of Gucci, New creative director, u.å. ; Jones & Rushton 2005, s. 250; World of Gucci, Gucci history, u.å.)

Guccis SS15 kollektion har sina rötter i 70-talet men designern Giannini har ändå lyckats få en tydlig modegrad på plaggen trots att stilen har nästan 40 år på nacken. Till kollektionen har Frida Giannini uppdaterat klassiker från 70-talet, bland annat mockaklänningen, militärjackan och kjolen med stora knappar frampå. Kollektionen innehöll även allt från ormmönstrade sandaletter till silkeskimonon, jeansklänningar och korta sjömansbyxor med knappar frampå (eng. flap-front sailor pants). (Michault, 2014)

3.2.3 Modehuset Ralph Lauren

Ralph Lauren föddes 1939 och är ett namn som de flesta känner igen. År 1967 grundade han sitt företag Polo som till en början sålde lyxiga slipsar åt män. Tanken var att slipsarna skulle passa de män som aldrig använt en slips förut. Företaget blev snabbt framgångsrikt och från att göra herrkläder övergick företaget till att även göra damkläder. Den första dam-kollektionen kom 1971, då med ett mängd skraddade skjortor. Året 1972 gjorde Lauren redan en mycket mer utvecklad kollektion som innehöll allt från tröjor till trenchcoats, shorts och pyjamas. Dessa skapades och skraddades exakt så som herrkläderna. Stilen på plaggen gjordes heller inte såsom den rådande passformen var, utan som passformen och materialen var årtionden tillbaka, till exempel under 30-talet. Ralph Lauren förbjöd till och med användningen av modern ull- och bomullsblandningar i sin kollektion. (Renolds Milbank, 1989, s.259)

Ralph Lauren klädde de manliga skådespelarna i filmen "The Great Gatsby" 1974. Detta gjorde att både kvinnor och män ville klä sig lika elegant och

nostalgiskt som skådespelarna i filmen. Ett ännu större genombrott fick Ralph Lauren genom filmen Annie Hall, där han klädde huvudrollen, som spelades av Diane Keaton, i fantasifullt ihopsatta stilhelheter med element från herrmodet som till exempel för stora frackskjortor, svarta slipsar och längre kavajer med tight midja och utsvängd nederdel. Trots detta började Ralph Lauren inte göra festkläder till kvinnor, utan på 1970-talet fokuserade man på kläder som kunde användas till jobbet samt i sportsammanhang. (Renolds Milbank, 1989, s.259)

Ralph Lauren märket är idag känt för sin engelska tweed-stil och sina sportiga stilhelheter. Namnet Ralph Lauren är numera förknippat med ett lifestyle-märke och företaget har många märken under sig. Dessa är Polo by Ralph Lauren, Ralph Lauren Purple Label, Ralph Lauren Collection, Black Label, Blue Label, Lauren by Ralph Lauren, RRL, RLX, Rugby, Ralph Lauren Childrenswear, American Living, Chaps och Club Monaco. Dessa märken finns inom områdena kläder, dofter, heminredning och accessoarer. (Lynne, u.å.)

Ralph Laurens SS15 kollektion är en blandning av safari och inspiration från Indien. Det är skjortklänningar och kappor i mocka, gröna safarijackor och -byxor, men också en sidenoverall som skulle passa på vilket cocktailparty som helst, och silkestoppar i klara färger som övergick till siden- och tyllklänningar i klargult, vallmorött och olivgrönt. De typiska safariplaggen fick med andra ord en ordentlig uppgradering i Ralph Laurens sommarkollektion. (Michault, 2014)

3.2.4 Modehuset Saint Laurent Paris

Yves Saint Laurent grundades 1962 av mannen med samma namn och han anses vara en av 1900-talets viktigaste designers. På 60- och 70-talet var Yves Saint Laurent modets mästare. Yves Saint Laurent vann som tonåring en internationell designertävling och tack vare vinsten erbjöds han en assistentplats hos Christian Dior. År 1957 dog Christian Dior och Yves Saint Laurent tog över som "Creative Director" för Dior i några år. Då var han bara 21 år gammal. Yves Saint Laurent blandade gatumode med välskräddad stil,

införde byxan till den vanliga kvinnans garderob samt gjorde ready-to-wear-kollektionerna uppskattade. Kreationer som han är känd för är till exempel "Le smoking", som var den första smokingen för kvinnor, "liljekonvalj"-klänningen som svänger sig brett utåt från bröstpartiet och som blev en hyllning till Christian Dior själv, samt skjortblusen med en rosett runt halsen. Saint Laurent lade även läderjackan på modekartan när han i början av 60-talet chockade Diors konservativa kunder med svart läder i en couture-kollektion. (Jänisniemi & Jänisniemi 2012, s. 371; Jones & Rushton 2005, s. 524; Lehnert 2000, s. 62)

I mitten av 60-talet syntes Saint Laurents kärlek till konsten i form av klänningar med Mondrian- och Pop Art -mönster. Dessa mönster har blivit hårt kopierade under åren. Yves Saint Laurent är även känd för sina safariinspirerade jackor och kostymer och sina lårhöga stövlar som i slutet av 60-talet blev populära. Saint Laurent var en föregångare när det kom till att inspireras av andra kulturer och han var den första som använde afrikanska och asiatiska modeller på catwalken. På 70-talet kom hans intresse för kulturer att påverka hippie-modet. Han gjorde en kollektion inspirerad av 40-talets uniformer, som många tog illa upp av på grund av att de påminde om nazitysklands soldater. Han gjorde även en kollektion som hette "Opéra Ballets Russes" där inspirationen kom från bönderna. (Jänisniemi & Jänisniemi, 2012, s. 371)

På 80- och 90-talet koncentrerade sig Yves Saint Laurent på att förstärka sitt märke. Sortimentet bestod av parfym, kosmetik, heminredning, ready-to-wear -kollektioner samt accessoarer och herrmode vid sidan av sina klassiska plagg. År 1999 sålde Saint Laurent ready-to-wear -märket till Gucci Group och Tom Ford anställdes som designer (1999-2004). I Tom Fords design för YSL kunde man se hans respekt för många av märkets klassiker. Efter Tom Ford var det Stefan Pilati som tog över som designer och därefter, år 2012, Hedi Slimane som tidigare jobbat på Dior Homme. År 2012 ändrade Slimane även namnet på YSL till Saint Laurent Paris, vilket tycktes vara ett djärvt drag med tanke på YSL's historia som en av 1900-talets största designer och modehus. Slimane påpekade trots detta att djärvhet är i modehusets gener, med tanke på att Yves Saint Laurent var den första som till exempel använde mörkhyade

modeller på catwalken samt den första couture-designern som lanserade en ready-to-wear kollektion. (Jänisniemi & Jänisniemi, 2012, s. 371; Cartner-Morley, 2012)

Saint Laurents SS15 kollektion är enligt Lowthorpe (2014) en blandning mellan sent 60-tal och tidigt 70-tal, precis som alltid. Det är glamrock och glittriga platåskor, dock i en mycket smalare och kortare tappning och med en sidenscarf runt halsen och en hatt på huvudet. Kollektionen var mycket lik de tidigare kollektionerna, så endast de trognaste Saint Laurent anhängarna kan se skillnad på den här och de föregående.

3.3 Mode under 60-, 70- och 90-talet

Vogue ställer frågan "Kan man visa sig på stan i kreationer gjorda för 2000-talet?" i ett av sina nummer år 1965. Detta beskriver tydligt den futuristiska stilen som 60-talet satte på modekartan. Här tar respondenten upp 60-, 70- och 90-talets modehistoria för att senare kunna använda detta som en referensram till analysen om hur 60-, 70- och 90-tals modet syns i dagens SS15 klädkollektioner.

Mode under 1960-talet

Under 60-talet låg det stora intresset på kjols- och klänningsfållen som kröp allt högre upp på benet. Den vippiga 50-tals kjolen byttes ut mot pennkjolar som bara blev kortare och kortare och siluetten blev också allt mer fyrkantig. Övergången från 50-talets "New look" till 60-talets miniklänningar och tunikor kan liknas lite vid övergången från stilen under första världskriget till det glada 20-talet då det raka modet blev det enda rätta. På 60-talet skulle modet vara ungdomligt, androgynt, magert och barnsligt. Den A-linjeformade klänningen, som kom att bli 60-tals stilens kännetecken, passade på alla kroppar oavsett storlek eller form. Klänningen användes såväl till vardag som till fest. Enfärgad, grafiskt mönstrad eller printad med Pop Art i stil med Andy Warhol hade ingen betydelse för användningsområdet. Även materialet på klänningen kunde variera i allt från linne till metallfärgad PVC och viskos.

(Worsley 2011, s. 370; Jänisniemi & Jänisniemi 2012, s. 352)

Eftersom klänningen skulle vara så ungdomlig och barnslig som möjligt använde man ofta stora knappar, breda, platta kragar och puffärmar för att pryda klänningarna. Färgen på klänningen var ofta stark. Strumpbyxan utvecklades också mycket tack vare den korta siluetten på klänningarna och snart kunde man få dem i vilken färg och vilka mönster som helst. Skorna under 60-talet hade relativt låg klack och var ofta små och nätta för att vristen skulle se så smal ut som möjligt. Sling-backs och Mary Janes var vanliga modeller för klackskor. (Stevenson 2012, s. 180)

Mini blev mode även när det gällde kappor och kjolar. Kjolorna var enkla och snygga trots deras uppseendeväckande starka färger. Kapporna var ofta dubbelknäppta, tigha och korta, med eller utan bröstfickor, lite i stil med trenchcoaten. De kunde även vara mönstrade med naiva blommor eller breda ränder, oftast med en bredare krage och ibland även med ett brett bälte i midjan. (Jänisniemi & Jänisniemi 2012, s. 356)

Under 60-talet blev också ett slags futuristiskt tänk allt vanligare. Tv:n introducerades i hemmen och rymdfärderna avlöste varandra. Man hade tankar om hur framtiden kommer att vara och dessa framtidvisioner plockades snabbt in i modebilden. Designers som Pierre Cardin, Paco Rabanne, Andre Courrèges och Rudi Gernreich gjorde kollektioner i denna "space age" anda. Material som PVC, vinyl, plast och akryl blev vanliga och helst skulle de vara i starka, glänsande färger eller metallfärger. Till och med metall användes som material till kläder. Smycken var ofta gjorda i metall. Geometriska mönster gällde på de A-linjeformade siluetterna och minikjolarna och även accessoarerna blev mer futuristiska. Ett exempel kunde vara ett plexiglas-visir som förde tankarna till astronauternas hjälmar, eller de lite vanligare, stora, runda solglasögonen.

(Jänisniemi & Jänisniemi 2012, s. 360; Buxbaum, 1999, s. 89)

Mode under 1970-talet

Under det frisinnade 70-talet var det den egna stilen som gällde. Second-hand var inte andrahands valet något mera, man blev snarare uppmuntrad att ta godbitarna från det förflutna för att ta in det i sin egen stil. Designers inspirerades av bland annat 40-tals modet och tog till exempel uniformen och byxdressen från det årtiondet och blandade det med den rådande hippiestilen. (Mendes & de la Haye 1999, s. 195; Jänisniemi & Jänisniemi 2012, s. 372)

60-talets minikjol var inte det som gällde mera, nu var det den vadlånga midikjolen och den hellånga maxikjolen som tog kvinnorna med storm. Dessa stylades tillsammans med t.ex. en tajt, randig tröja som fick blotta midjan och en fladdrande filthatt på det långa, vilt växande håret. Långa maxiklänningar var också aktuella och tygerna var ofta printade med psykedeliska blommor

eller etniska mönster. Speciellt indiska kläder och material fascinerade. Materialen skulle vara mjuka, kvinnliga och jordnära, lika så färgerna, fast än de gärna fick vara färggranna. Siden, bomull och polyester hörde till favoritmaterialen under 70-talet och stickat och virkat syntes såväl i gatumodet som på catwalken. (Lewenhaupt 2001, s.138-140; Worsley 2011, s. 413; Mendes & de la Haye 1999, s. 192-195; Jänisniemi & Jänisniemi 2012, s. 372-377, 380)

Eftersom samhället blev allt mer multikulturellt och att flyga från en världsdel till en annan började bli vardag, letade designers även inspiration bland det icke-västerländska. Man älskade allt som gav en exotisk touch, så som rökelsepinnar, indiska sjalar och -broderier och kjolar från den romska kulturen. Japanska designern Kenzos kollektion 1973/1974 hette till exempel "Romania" och bestod av korta välsittande jackor som stylades tillsammans med volangkjolar och klänningar. Även tjockt stickade tröjor stylades med kjolar i "lager-på-lager" -tekniken och midjorna snörptes ihop med breda bälten. (Buxbaum 1999, s.112)

Även hans 1975/1976 -kollektion andades österländskt. Den här gången med inspiration från Japan, Kina, Egypten och den romska-kulturen. Detta kunde ses i de starka färgvalen och de skimrande sidentygerna som Japan och Kina förde med sig, de många lagren av blomprintade kjolar som den romska-kulturen införde, samt den platta och lågt skurna höftlinjen som man kunde känna igen från farao-tidens gravmålningar. Patchwork blev också mera av ett måste än ett undantag. Från att sy ihop tygbitarna en efter en, blev det också allt mer vanligt att man färdigt tryckte patchworkmönster i tyget. Designers tog in tekniken även i deras couture-kollektioner och till exempel använde sig Yves Saint Laurent av patchwork i sina romer-inspirerade kollektioner med till och med pälskappor gjorda i denna populära lappteknik. Andra element som designern tog in i sina kollektioner var sammet och brokad i guld, ädelstensfärgade kjolar och mössor och accessoarer med pälskanter och guldtofsar. Denna orientaliska stilmix höll Yves Saint Laurent ändå lyxig och såklart med fransk stil. (Mendes & de la Haye 1999, s. 194-195; Buxbaum, 1999, s. 112; Lehnert 2000, s. 73.)

Jeansen blev populära på 70-talet. Vardagslooken för både män och kvinnor var unisex jeans med en enkel t-skjorta. Jeansen skulle vara breda nertill och som mest mättes benviddens diameter upp till 70 centimeter. Byxorna skulle sitta lågt på höftbenet eller högt upp i midjan och vara trånga. Jeansen blev en livsstil och jeanstyget användes i allt från byxor till kjolar och stolar. Tillsammans med den breda, långa jeansbyxan bar man platåskor. Till en början var det sandalmodellen med en hög och bred klack som gällde men efter något år tog de tjocka sulorna över som växte snabbt från trygga 2 centimeter till en svårhanterlig 12 centimeters, eller till och med 15 centimeters platå. Platåskorna kunde vara gjorda av allt från kork och snöre till plast eller trä med läderöverdrag. (Lewenhaupt 2001, s.140, 142; Worsley 2011, s. 412; Jänisniemi & Jänisniemi 2012, s. 372)

Filmen "Saturday Night fever" med John Travolta i spetsen utkom 1977 och på samma gång blev discostilen även ett vinnande koncept. Det var krokodiltryckta lackjackor, mockavästar, platåskor i träskomodell, virkade ponchon med långa fransar och silverfärgade discooveraller. Även punken fick sin början i slutet av 70-talet. Det var ungdomarnas sätt att visa sitt missnöje och en motreaktion till den lättsamma "peace and love" stilen som rådde. De hade trasiga byxor, svarta jeans- och läderjackor med nitar och säkerhetsnålar, trasiga t-skjortor, hundhalsband och nitarmband och stora kängor. Håret var färgat med skrikiga färger och kammades upp i en tuppkam mitt på huvudet med rakat på sidorna. Sminket var svartotigt och öronen var piercade med säkerhetsnålar. Vivienne Westwood anses vara designern bakom denna subkultur och gjorde det till mode tillsammans med sin dåvarande partner, Malcom McLaren från Sex Pistols. (Lewenhaupt 2001, s. 140-141, 143; Worsley 2011, s.491; Lehnert 2000, s. 81)

Mode under 1990-talet

Precis som i decennieskiftet mellan 70- och 80-talet, kom det en helomvändning när 80-talet övergick till 90-talet. Tack vare teknologins framsteg kändes det som om tiden gick allt snabbare. 80-talets axelvaddar slängdes och istället för den skraddade kavajen tog man fram

underklänningen och den urtvättade koftan från 70-talet. På 90-talet var supermodeller, såsom Cindy Crawford och Kate Moss ansikten utåt för designers och mode och det talades om att "tänka på miljön". Ändå kom det som en chock för dem när återanvändningen än en gång var inne i gatumodet. Grunge-stil kallades det. (Lewenhaupt 2001, s. 178)

Grungen, som kom att bli en av 90-tals modets största stil, fick sin början bland rockbanden i Seattle. Det var stickade koftor och sockor, dr Martens, flanellskjortor, mjukisbyxor och noppiga koftor som tog världen med storm. Även tunna, blommiga plagg var inne, precis som korta t-shirts, blusar och tröjor. Kapporna och jackorna blev också allt kortare, smalare och mer figurnära i siluetten. Byxorna kunde antingen vara mycket smala i sin form eller breda. Allt detta kom som en reaktion mot det glittrande, glamourösa, dekorerade och märkesmedvetna modet som rådde på 80-talet. Det blev nu ombytta roller mellan modehusen och gatumodet, när Marc Jacobs 1992 tog grunge-stilen till catwalken. Grungen nådde även Vogue som gjorde flera reportage om stilen. (Lewenhaupt 2001, s. 178, 180; Lehnert 2000, s. 105)

En annan stil som blev stor under 90-talet var minimalismen. Skira tyger med spets och rosetter och smala axelband på en enkel underklänning kan ses som en tydlig beskrivning av stilen. Konsumenterna var trötta på det rådande "dress to impress"-modet och tillverkarna var tvungna att komma på nya sätt att få konsumenterna igen på sin sida. Underdrift var ledordet. Det skulle vara nedtonat och detaljfattigt i färger som grått, vitt och brunt. Dova färger med andra ord. Mönstersnitten var enkla och tygerna såg färdigt urtvättade och noppiga ut. Tom Ford för Gucci var en av de ledande inom den minimalistiska stilen, likaså belgiska Ann Demeulemeester och Martin Margiela. (Lehnert 2000, s.99, 104; Lewenhaupt 2001, s. 181; Fogg 2013, s. 474; Jänisniemi & Jänisniemi 2012, s. 410)

Ett slags anti-mode, som gällde även under 70-talet, var än en gång inne, och designers började förenkla och skala ner på sina kreationer. Stylisterna, som fick inspiration från gatumodet, musiken och vintage-stilen, klädde modellerna i sneakers, stora herrskjortor och byxor gjorda i PVC. Det var raka motsatsen till glamouren. Gatumodet förde med sneakern in i modebilden på 90-talet och

tack vare detta fick också sportmärken ett namn om sig. Sådant som bara märken med hög modegrad tidigare fått. (Stevenson 2012, s. 248, 254)

Något annat som gatumodet tog in i modet var en slags logomani som pågick i slutet av 90-talet. Märkets logo skulle synas på plaggen och detta var en mycket viktig del i hur plagget togs emot och hur bra den sålde. Kate Moss kampanj för Calvin Klein är ett exempel på logomani och hur stor betydelse supermodellerna hade på 90-talet. (Stevenson 2012, s. 248, 258)

Som tidigare nämnts tog man under 90-talet mycket inspiration från 70-talet. De breda byxbenen återinfördes tillsammans med platåskorna. Också de tigha magkorta tröjorna var på modet igen. Dock inte bland dem som levde på 70-talet, eftersom de redan hade gått igenom den perioden. Detta mode gällde med andra ord enbart hos ungdomarna. Den generation kvinnor som levt på 70-talet gick i klassiskt skurna dräkter med snäva kjolar. Kjolarerna var ofta knälånga eller korta ibland även hellånga och bars med smala kavajer. De liknade 80-talet, men var mera diskreta och eleganta. Byxdräkten fick också en större betydelse i garderoben och snart var den det enda rätta. De gick ofta i färgerna grått, svart eller blått. Byxorna och jackorna var ofta gjorda i stretchtyg vilket gjorde dem extremt bekväma. Skillnaden från 70-tals mode kunde ses mest i materialen. Det var high-techfibrer med egenskaper som liknade gummi, läder, siden eller metalliskt glänsande tyger. (Lehnert 2000, s. 99, 105)

3.4 Trend

Ordet trend kommer från det fornnordiska ordet *trendr*, som betyder "att vända". Till en början användes ordet för att beskriva en bäcks eller älvs flöde men under 1900-talet när populariteten för statistik ökade, ändrade också ordet trend sin definition och betydelsen blev en demografisk rörelse och massobservationer. En trend visar riktningen på något visst och har en stor inverkan på dagens kultur, samhälle och ekonomi. (Lindkvist 2010, s. 9; Raymond 2010, s. 14)

Enligt Kim, Fiore och Kim (2011, s. 1) betyder trend en allmän riktning. Inom mode betyder det till exempel att exklusiva designers börjar använda sig av något inom designen som syns på modevisningar. Detta tar sedan återförsäljarna in i sitt sortiment, som sedan de som är först ute med att bära något köper. Det är a och o för klädfirmorna att kunna analysera och trendspana för att veta vad konsumenterna vill bära nästa år. När klädfirmorna utvecklar sitt sortiment enligt trendanalysen, är chansen också större att konsumenterna accepterar och tar för sig varorna när de kommer till butiken. Designers, klädfirmor och andra professionella inom modevärlden anlitar oftast trendspanare för att få information om kommande trender.

En av de vanligaste teorierna inom trender's uppkomst är den som handlar om "trickle-down", "trickle-across" och "trickle-up". Med "trickle-down" menas trender som kommer från överklassen till de lägre klasserna. Inom "trickle-across" skapas trenden inom den egna sociala klassen av de som anses vara ledande inom mode eller de som anses veta bäst. "Trickle-up" är den som i dagens läge inspirerar många designers. Inom den går trenderna från de lägre klasserna och subkulturerna till överklassen som imiterar stilen. (Kim, m.fl. 2011, s. 11-13)

4 Tidigare forskning

I detta kapitel kommer respondenten att redogöra för examensarbeten och artiklar som tidigare gjorts inom ämnet samt som känns relevanta för sitt examensarbete. Databaser som respondenten sökt i är EBSCO, ProQuest, DiVA, Theseus, Google Scholar, Google och PLOS ONE. Sökord som använts är fashion, fashion and community, social influence on fashion, influence on fashion, fashion cycle, fashion history today, trendspaning, trend, trender, trendi, muoti, mode, gucci, saint laurent, ralph lauren och burberry. De tidigare forskningarna som används hittades på Theseus, Google scholar, Google och PLOS ONE.

Sarén (2013) har gjort en studie med syftet att klargöra varifrån trender kommer och vem som påverkar dem, hur trendens livscykel ser ut och vilka faktorer som påverkar den. Resultatet av studien visar att trenders uppkomst är ganska komplicerad. Faktorer som påverkar är många och det är inte alltid så lätt att lägga ramar för vad som påverkar och vad som inte påverkar. Trenders uppkomst sker som en kedjereaktion och det är svårt att säga vad slutresultatet av reaktionen kommer att bli, trots att en hel modebransch är beroende av detta. Trender är fenomen som reflekterar vårt samhälle genom många aspekter och sprider sig snabbt världen runt.

Ekman (2012) studie syftar till att undersöka hur en trend uppstår, hur man kan förutse framtidens trender samt vad det innebär att vara trendspanare. Resultatet i Ekman studie visade att det finns många faktorer som påverkar en trend. En innovativ idé är en av de många faktorer som startar en trend, men alla idéer blir inte trender. Trender uppstår också genom att en kreatör skapar något som andra kopierar. Oftast skapar kreatörerna något som de tolkat eller reagerat på i samhället. Trender kommer också till genom att många anammar något, det sker en rörelse åt samma håll. Trender kan uppstå i den högre samhällsklassen och kopieras av de lägre samhällsklasserna, eller tvärtom. Stora världshändelser påverkar också trender eftersom det påverkar många människor.

Acerbi, Ghirlanda och Enquist (2012) har gjort en studie vars syfte är att visa hur mode uppstår på ett spontant sätt om individen får kopiera andras

inställning för kulturella karaktärsdrag samt sina egna drag. Resultatet visade att så fort modet blir för vanligt i ett samhälle så förkastas den av personer inom den högre samhällsklassen. Detta leder till att personer i de lägre samhällsklasserna också förkastar modet. Den sociala överföringen av mode är tillräcklig för att påvisa att den har med modecykeln att göra.

Sproles (1981) undersöker modets livscykel, utveckling och nuvarande tillstånd i artikeln "Analyzing fashion life cycles – principles and perspectives". Enligt honom kan analysen göras i två cykler, "the long run time frame" och "the short run time frame". "The long time" handlar om den långa livscykeln som tar många årtionden, från 30 till 50 år. I detta fall gavs kjollängden som ett exempel, hur den går från kort till lång och sen tillbaka till kort igen. "The short run" handlar om den korta livscykeln som oftast är några månader till några år, men max 10 år. I detta fall handlar det mera om en viss stil eller en specifik sak som är på mode och i dessa fall blir de oftast trender.

Blumer (1969) har forskat kring modeutvecklingen i sin artikel "Fashion: From class differentiation to collective selection". Han gjorde det eftersom han ansåg att man inte tog mode på allvar inom forskningen. Det han konstaterar i texten är bland annat att designers tar mycket idéer från det gångna modet från de tidigare årtiondena. Men ser på det genom ett slags nutida filter. De får också inspiration av det som i dagens läge är en modern och trendig stil, men också från det som är modernt inom andra områden såsom konst, kultur, litteratur, inredning etc.

Alsén och Wilén (2010) har forskat kring hur trender uppstår och vilka faktorer det är som påverkar dem. De visar sig att trender uppstår genom olika livstilar, genom musiken, kulturen och genom olika folkgrupper. Alsén och Wilén konstaterar att dessa blir trender när folk inom textilbranschen vill föra ut denna inspiration till den stora massan. De konstaterar att även modebranschen, precis som många andra branscher, är beroende av ekonomi. Därför kan man undra om kreativiteten och den kreativa drivkraften som förr gav modebranschen liv, nuförtiden styrs av kalkyler och försäljningssiffror.

Pukkila (2014) skriver i sin artikel "Seuraava muotitrendi: Kantaaottava yhteisöllisyys?" om trender och mode och deras uppkomst. Han intervjuar trendanalytikern Kati Hienonen som anser att 50-, 60-, 70-, och 80-tals modet har kommit tillbaka flera gånger med början från 90-talet till idag och de har även blivit trender i dagens mode. Kati Hienonen lyfter fram att trender hänger ihop med samhällsutvecklingen. I en splittrad värld som denna, med olika katastrofer, är det svårt att förutse kommande mode. Man pratar för mycket om sådant som skiljer människor åt, medan det skulle vara viktigt att skapa ett förtroende människor emellan. Hienonen anser att man nu skulle ha en ypperlig chans att skapa samhörighet och en ställningstagande rörelse bland människorna, vilket enligt henne borde synas i framtida mode.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att Sarén (2013) och Ekman (2012) anser båda att det är många faktorer som påverkar trendernas uppkomst. Pukkila (2014) som intervjuat trendanalytikern Kati Hienonen håller även med Sarén och Ekman om att samhället och samhällsutvecklingen har en påverkan på hur trenderna föds. Alsén och Wilén (2010) säger att trender uppstår via områden så som musiken, kulturen, olika folkgrupper och livsstilen. De påstår även att det är textilbranschen som för ut inspirationen, trenderna, till den stora massan. Även Blumer (1969) säger att designers får inspiration från andra områden så som konst, kultur och inredning. Blumer säger också att designers tar idéer från de gångna årtiondena.

Acerabi, Ghirlanda & Enquist (2012) samt Sproles (1981) pratar om modets livscykel i sina forskningar. Sproles anser att det finns två livscykler inom modet, "The long run time frame" och "The short run time frame". Den långa handlar om 30-50 år och är en återkommande livscykel, medan den korta handlar om några månader till några år. Dessa blir oftast trender. Acerabi, Ghirlanda & Enquist pratar i sin tur om en modecykel. De säger att när modet har blivit vanligt i samhället, så förkastas den av de högra samhällsklasserna. När den gör det så förkastas den efter ett tag även av de lägre, och det är detta som är modets livscykel.

5 Metoder

De valda metoderna i detta examensarbete är dokumentstudier som datainsamlingsmetod och innehållsanalys som dataanalysmetod. Dokumentstudier valdes för att via det samla in kollektionsbilder från de utvalda modehusens SS15 kollektioner. Innehållsanalys valde respondenten eftersom hon skall kunna analysera insamlad data och komma fram till hur 60-70- och 90-tals mode syns i dagens SS15 kollektioner.

5.1 Dokumentstudier

Enligt Olsson och Sörensen (2011, s. 144) är dokument traditionellt sett information som någon skrivit ner kring ett visst ämne, antingen som tryckt text eller för hand. Det har ingen betydelse hur stor upplagan är eller hur stor spridningen är och den kan finnas i olika former, såsom till exempel statistik och register, privata handlingar, eller litteratur. Det är forskarens problemställning som bestämmer vilka dokument som skall användas men karaktären på dokumentet har också en betydande roll.

Tack vare den tekniska utvecklingen behöver dokument inte enbart vara skriven information, utan den kan även bevaras på andra sätt, som t.ex. filmer, foton och inspelning av ljud. Dokument finns i dagens läge samlade i både privata och statliga arkiv och de kan vara antingen offentliga eller icke offentliga. Valet av dokument bör därför göras noggrant, så att det som undersöks får den bredaste möjliga synvinkeln. Dokument kan svara på både faktiska frågeställningar men också på frågeställningar angående en individs upplevelser. I båda fallen måste man se till att fakta/upplevelsen är så sannolik som möjligt för att det skall få en tillräcklig trovärdighet. Till exempel måste presentationen vara så nära individens egen upplevelse som möjligt. Denna trovärdighet bedöms genom att man är källkritisk. (Patel & Davidson, 1994, s. 54-55)

Det problematiska med dokument är att forskaren i fråga inte har någon kontroll över tillkomsten av själva dokumentet till skillnad från till exempel

berättelser och dagboksanteckningar. I detta fall, då det handlar om bilder, är det viktigt att kolla om bilden blivit manipulerad eller förändrad på något sätt. Det gamla talesättet "kameran ljuger aldrig" kan man med andra ord inte tro på, eftersom människan som använder kameran kan förvränga bilden. (Denscombe, 2009, s. 314; Olson & Sörensen, 2011, s. 144; Patel & Davidson, 1994, s. 55-56)

Mängden material som samlas in beror på syftet och problemställningen men också på tidsbegränsningen. Bilder som dokument är värdefulla eftersom den information de innehåller är verklig och konkret. I bilder kan man även se symbolik och dolda innebörder ganska tydligt. Fördelarna med dokument är att tillträdet till dem är relativt enkel och informationen i dokumenten är stor. Det är också relativt billigt, det behöver inte kosta mycket, varken tid eller pengar, eftersom data redan finns och är relativt bestående. Eftersom den oftast är tillgänglig för allmänheten är den på det här sättet också tillgänglig för offentlig granskning. Nackdelarna är som tidigare nämnts att det är svårt att kontrollera källans trovärdighet, speciellt internetkällor eftersom de inte är under lika sträng kontroll och de kan vara föråldrade. Data är också ofta sekundär, eftersom data i sig oftast är producerad för ett annat ändamål än för undersökningens syfte. Dokumenten kan även vara subjektiva eftersom den som skapat dokumentet, eller i detta fall bilden, har skapat den som sin syn på verkligheten. (Denscombe, 2009, s. 309, 316-317; Patel & Davidson, 1994, s. 56)

5.2 Innehållsanalys

Innehållsanalys som metod kan användas på vilken slags "text" som helst, oavsett om det är skrift, bilder eller ljud. Analysen hjälper forskaren att analysera innehållet i ett dokument. Innehållsanalys avslöjar det som är relevant i texten genom till exempel vilka specifika ord/idéer som används. Den avslöjar också det som prioriteras i texten, genom hur ofta något förekommer eller i vilken ordning det förekommer. Det framkommer även vilka värderingar som framförs och hur idéerna hänger samman. Innehållsanalysen är en tydlig metod, men den är mest lämplig när det handlar

om kommunikation som är relativt enkel, direkt och påtaglig. Detta, eftersom innehållsanalysen inte direkt analyserar det underförstådda i texten som till exempel hur betydelsen grundar sig på det som redan har blivit sagt eller det som inte sägs överhuvudtaget. (Denscombe, 2009, s. 307-309)

I manifest innehållsanalysens arbetar man med textmaterialet och dess innehåll för att beskriva det synliga och uppenbara i texten. Motsatsen till manifest är latent innehållsanalys och där arbetar man med det som texten handlar om och man tolkar det som ligger bakom orden. I båda ansatserna gör forskaren tolkningar. Man kan också dela upp innehållsanalysen i en kvantitativ och en kvalitativ gren. (Olsson & Sörensen 2011, s. 209)

Inom den kvalitativa grenen finns det olika sätt att göra analysen på, som till exempel att klargöra tankestrukturen hos skribenten. Med det menas att man lyfter fram och begripliggör det centrala innehållet i texten. Ett annat sätt är att logiskt ordna texten. Här menar man att kategorisera textens tankeinnehåll så att man får en tydlig överblick av texten. En tredje typ är att klassificera innehållet i texten. Det betyder att man lägger en sammanfattande rubrik över innehållet. (Esaïasson, Gilljam, Oscarsson & Wängnerud 2003, s. 234-235)

Kyngäs och Vanhanen (1999) menar att man med hjälp av den deduktiv innehållsanalys gör analysen utgående från ett tidigare begreppssystem eller en färdig referensram. I detta fall skulle det vara teorin om 60-, 70- och 90-tals modet som är referensramen. I den deduktiva analysen gör man analysen utifrån en tidigare referensram. Denna analys kan styras av ett tema eller en modell som är baserat på tidigare forskning. Utgående från referensramen kollar man vad som finns i detta innehåll och vad som kan kopplas ihop med referensen. Man kan också kolla i materialet vad som passar in i referensramen. När man använder en färdig referensram kan man välja om man bara vill plocka in det som passar in i referensen eller också det som inte passar in.

5.3 Undersökningens praktiskt genomförande

Respondenten började med att läsa in sig på områden. Både om modehusen och om deras kollektioner, men också om hur 60-, 70-, och 90-tals mode såg ut och hur det bars upp på respektive årtionde. Respondenten valde också att läsa in sig på mode och trender eftersom de är centrala områden i detta arbete. När det var klart valde respondenten ut fem stilhelheter från varje modehus, och därefter valdes två stilhelheter ut från de fem, som till slut skulle representera kollektionen. Dessa valdes ut på basen av referensramen men också på det, att de skulle kunna representera hela kollektionen så bra som möjligt. Bilderna på dessa stilhelheter togs från style.com. Respondenten valde att systematiskt gå igenom teorin från 60-, 70- och 90-talet i tur och ordning och skriva ner för hand på papper vad som till exempel liknar 60-tal i Burberrys första stilhelhet.

Stilhelheterna har analyserats med hjälp av dataanalysmetoden innehållsanalys. Det är manifest innehållsanalys som använts i denna analys, eftersom det är det uppenbara, det som konkret syns i bilden som analyserats. Också den deduktiva analysen används, eftersom man analyserar med hjälp av en referensram, som i detta fall är teorin om 60-, 70-, och 90-tals mode. Från den kvalitativa grenen inom innehållsanalys har respondenten även använt sig av att logiskt ordna texten, så att man får en tydlig överblick av texten.

6 Resultatredovisning och tolkning

I detta kapitel, som innehåller både text och bild, har respondenten behandlat de bilder hon valt ut ur de valda kollektionerna. Respondenten valde att i samma kapitel även tolka tillbaka till teorin de resultat hon kommit fram till. Resultat och tolkning kommer om vartannat. Detta, för att få en tydligare och en bättre löpande struktur i arbetet. Det som har redogjorts är hur 60-, 70- och 90-tals mode har återspeglats i varje stilhelhet för de rådande SS15 klädkollektionerna. Resultat för de olika modehusen visas i samma ordning som de presenteras i den teoretiska grunden. Respondenten har valt att först visa bilderna hon valt ut ur modehuset i fråga, för att sedan gå in på resultatet och tolkningen. Respondenten svarar på syftet och sammanfattar även i slutet av kapitlet resultatet samt jämför modehusens analys med varandra.

6.1 Burberry Prorsum



Figur 1. Burberry 1



Figur 2. Burberry 2

I den första stilhelheten, som i det här fallet kommer att kallas Burberry 1, ser man några svaga inslag från 60-tals modet. Pennkjolen och plast som material. Enligt Worsley (2011) var det pennkjolen som tog över på 60-talet, vilket man kan se i modellen på underdelen i klänningen. Dock var det den korta varianten som blev modern på 60-talet och pennkjolar överlag är tightare än

den på bild. Ett annat inslag som också kan analyseras tillbaka till 60-talet är plasten och den starka färgen på kragen på jeansjackan. Både Buxbaum (1999) och Jänisniemi och Jänisniemi (2012) säger att plast var ett material som användes i kläder under 60-talet och Jänisniemi och Jänisniemi (2012) menar även att plasten ofta var i glänsande, starka färger. I denna Burberry-look kan man även hitta ett par inslag från 70-talet. Enligt både Lewenhaupt (2001) och Buxbaum (1999) var det tajta korta tröjor och korta välsittande jackor som var på modet vilket man också hittar i denna SS15 helhet. Jackan är även gjord i jeanstyg. Lewenhaupt (2001) menar att jeansen var en livsstil på 70-talet och man använde jeanstyget till allt från byxor till stolar.

De flesta likheterna i denna kollektion kan ändå göras med 90-talet. Man kan dra paralleller mellan Burberry-klänningen och en underklänning eftersom materialet är skirt och underklänningslikt. Lewenhaupt (2001) säger att man på 90-talet tog fram underklänningen och den noppiga koftan. Även Lehnert (2000) pratar om minimalismen och hur tygerna var skira med spets och rosetter och smala axelband. Den korta jeansjackan kan även kopplas ihop med 90-talet. Lehnert (2001) konstaterar både att kapporna och jackorna blev allt mer figurnära, smala och korta men också att tröjorna blev magkorta. Hon säger även att 90-tals kjolen var snäv, klassiskt skuren och till längden kort eller knälång. Denna klänning har en klassisk pennkjolsmodell nertill och är även knälång. Modellen har även på sig ett par sneakers vilket också kan kopplas till 90-talet. Enligt Stevenson (2012) tog stylisterna in sneakern från gatumodet i sina stylingar på 90-talet, vilket gjorde att det blev modernt med sneakers.

I stilhelhet nummer två, som här kallas för Burberry 2, kan man också se några likheter med 60-tals modet. Enligt Jänisniemi & Jänisniemi (2012) var det raka modet det enda rätta. Detta kan man se i den raka trenchcoaten som modellen bär. Trenchcoaten är dubbelknäppt med stora knappar. Stevenson (2012) säger att dubbelknäppning som på en trenchcoat användes under 60-talet på kappor och att ett typiskt drag för plaggen på 60-talet kunde vara bland annat stora knappar. Precis som i Burberry 1 fanns även här detaljer i plast. Både Buxbaum (1999) och Jänisniemi och Jänisniemi (2012) konstaterade att det var ett vanligt material som användes på 60-talet i plaggen. Jänisniemi och

Jänisniemi (2012) samt Stevenson (2012) pratar även om starka färger på plaggen på 60-talet, vilket också kan sägas om denna senapsgula stilhelhet.

Burberry 2 har även 70-tals influenser. Trenchcoaten är senapsgul, uniformliknande och knälång. Mendes och de la Haye (1999) anser att man under 70-talet tog inspiration från bland annat 40-talets uniformer och färgerna på kläderna var enligt Jänisniemi och Jänisniemi (2012) jordnära men färggranna, precis som denna senapsgula trenchcoat. Även materialet skulle enligt Jänisniemi och Jänisniemi (2012) vara jordnära, vilket denna mockakappa är. Längden på kappan är också 70-tals inspirerad, eftersom det var midi och maxi-längder som gällde då. Lewenhaupt (2001) säger att maxi- och midiklänningarna var inne på 70-talet.

90-talsinfluenserna är inte lika tydliga i denna stilhelhet som i den förra. Här är, precis som för Burberry 1, sneakern ett av de tydligaste 90-tals tecken men också vintagestilen på trenchcoaten gör att denna helhet andas 90-tal. Enligt Stevenson (2012) fick stylisterna inspiration från bland annat gatumodet och vintagestilarna under detta årtionde.

6.2 Gucci



Figur 3. Gucci 1



Figur 4. Gucci 2

I Guccis första stilhelhet, som i det här fallet kallas för Gucci 1, kan man inte se några tydliga 60-tals influenser. Däremot är 70-tals influenserna desto påtagligare. På bilden syns tydligt att modellen bär en starkt röd kimono av mocka, samt en sidenscarf runt halsen. Mocka och siden användes mycket på 70-talet och även färgvalet är inspirerat från det årtiondet. Enligt Jänisniemi

och Jänisniemi (2012) var jordnära material och jordnära färggranna färger väldigt populära på 70-talet och siden hörde även till favoritmaterialen som användes. Kimonon i sig är också 70-tals med tanke på den inspiration som designers tog till sina klädkollektioner från till exempel Japan och Kina under 70-talet. Bland annat konstaterar Buxbaum (1999) att Japan och Kina hörde till inspirationskällorna för Kenzos 1975/1976 kollektion och detta kan bland annat ses i starka färgval.

Jeans var en stor trend på 70-talet, och jeanstygets användningsområde var brett. Speciellt jeansbyxan med de breda byxbenen var det som tilltalade mest och det syns även i Guccis SS15 kollektion. Lewenhaupt (2001) konstaterar att jeansen var populära på 70-talet, och att man använde tyget till allt från kjolar och byxor och till stolar. Byxbenets vidd skulle även vara så brett som möjligt enligt Lewenhaupt (2001). Det som också kan konstateras om jeanstyget och dess popularitet är att det är gjort av bomull, vilket tillhörde ett av favoritmaterialen som användes under 70-talet enligt Jänisniemi och Jänisniemi (2012).

Väskan som modellen bär, är antagligen gjord i skinn med krokodilmönster på. Krokodilmönster var populärt under vissa år av 70-talet, och även Lewenhaupt (2001) konstaterar att i samband med att filmen "Saturday night fever" kom ut i slutet av 70-talet, så blev även discostilen populär och därmed de krokodiltryckta lackjackorna. Man kan dra paralleller mellan dem och den här krokodiltryckta väskan på bilden.

Från 90-talet kan man heller inte se så mycket inspiration men även då var de breda byxbenen inne. Enligt Lehnert (2000) berodde detta på att man tog inspiration från 70-talet under det sista årtiondet på 1900-talet, bland annat då denna modell på byxor.

I Gucci 2, kan man däremot se några fler inslag från 60-talet. Klänningslängden är i detta fall ganska kort med ett brett bälte i midjan, och som det ser ut även A-linjeformad. Dessa två konstateranden kan direkt kopplas till 60-talet. Jänisniemi och Jänisniemi (2012) säger att den A-linjeformade klänningen var 60-talets kännetecken och Worsley (2011) säger även att klänningsmodet blev bara kortare och kortare. Jänisniemi och Jänisniemi (2012) konstaterar även

att kapporna under 60-talet var tigha och korta och kunde ha ett brett bälte i midjan. I detta fall har modellen ingen kapp på sig, men man kan dra paralleller till klänningen i fråga.

Även i denna stilhelhet kan man se mest likheter med 70-tals modet. Under 70-talet tog man mycket inspiration från 40-talets uniformer samt från de exotiska och icke-västerländska modet. Uniformernas formspråk kan tydligt ses i överdelen av klänningen. De lodrätt sydda ränderna, knäppningen och bältet i midjan är sådant som talar för detta. Även Mendes och de la Haye (1999) och Jänisniemi och Jänisniemi (2012) konstaterar detta när de säger att designers tog inspiration från 40-talets uniformer och byxdräkter. Något annat 70-talsaktigt som syns i denna stilhelhet är den, som tidigare redan nämndes, exotiska touchen som designers använde sig av på 70-talet. Man ser detta i det färggranna sidentyget med det etniska mönstret samt i de mjuka, kvinnliga materialen som används. Jänisniemi och Jänisniemi (2012) säger att man under 70-talet använde jordnära och mjuka material samt att sidentyget hörde till favoritmaterialen. Mockaväskan och mockaskorna kan lätt kopplas ihop med de mjuka materialen som användes, och är även de 70-tals inspirerade. Buxbaum (1999) anser även att inspirationen till Kenzos kollektion år 1975/1976 kom från bland annat Japan och Kina, vilket man också kan konstatera i denna stilhelhet. Patchwork var också något som var stort under 70-talet, och även det kan man se i denna sommarkollektion. Hela klänningen är gjord i denna stil. Det är svårt att säga utgående från bilden om det handlar om ihop-sydd tygbitar eller om det är färdigprintat patchwork. Hur som helst, så konstaterar Lehnert (2000) att man använde båda teknikerna på 70-talet.

6.3 Ralph Lauren



Figur 5. Ralph Lauren 1.



Figur 6. Ralph Lauren 2.

60-tals influenserna lyser med sin frånvaro i Ralph Lauren SS15 kollektion. I stilhelhet nummer ett, Ralph Lauren 1, är det enda 60-tals inspirerade plagget pennkjolen, och i det här fallet är även den lite för lång. Enligt Worsley (2011) byttes den vippiga 50-tals kjolen ut mot pennkjolen och kjolfällan kröp högre

upp på benen. 70-tals influenserna är desto fler. Den armégröna safariskjortan är inspirerad av uniformen, och färgen på skjortan är en färg man använde sig mycket av på 70-talet. Både Mendes och de la Haye (1999) och Jänisniemi och Jänisniemi (2012) anser att man under 70-talet tog inspiration från 40-talets uniformer. Jänisniemi och Jänisniemi (2012) säger även att materialen och färgerna var jordnära på 70-talet och att siden hörde till favoritmaterialen, vilket kan konstateras om den armégröna färgen på hela stilhelheten samt om sidenskjortan. Det breda bältet i midjan kan också kopplas ihop med 70-talet, likaså platåskorna. Enligt Buxbaum (1999) tog man inspiration från bland annat den romska-kulturen, bland annat talades det om att man snörpte ihop klänningarna med breda bälten. Platåsandaletterna säger Lewenhaupt (2001) att blev populära tillsammans med den breda jeansbyxan. Stilhelheten i sig kopplas dock inte speciellt mycket med 70-talet på grund av pennkjolen, som inte var en populär modell på kjolar på 70-talet.

Precis som från 60-talet är 90-tals influenserna inte speciellt många, men hela stilhelheten i sig är främst lik 90-tals stilen ändå. Kvinnorna på 90-talet bar klassiskt skurna dräkter, och det syns tydligt i denna stilhelhet med skjortan innanför pennkjolen, som går till knäna. Färgmässigt använde man främst neutrala färger så denna gröna kreation är inte så värst 90-talsaktig när det kommer till färgen. Lehnert (2000) säger att man under 90-talet använde klassiskt skurna dräkter i färger som grått, blått och svart och att kjolarna var snäva och knälånga. Hon säger även att materialen var av stretchtyg så plaggen var bekväma. Detta är svårt att fastslå till hundra procent om denna pennkjol, men enligt bilden ser den ut att vara gjord i stretchtyg.

I stilhelhet nummer två, Ralph Lauren 2, kan man inte se några likheter med 60-talets modet. Man kan dock tolka 70-tals modet i denna stilhelhet. Precis som tidigare nämnts om Ralph Laurens stilhelhet nummer 1, så syns 70-tals inspirerade uniform-modet även i denna safarigröna sidenskjorta. Siden som under 70-talet var ett av favoritmaterialen som användes syns även i denna maxikjol som modellen bär. Maxilängden var den kjols- och klänningslängd som användes mest under 70-talet. Lewenhaupt (2000) säger att 60-talets minikjolar inte var populära längre, utan nu var det midi- och maxilängderna som gällde. Jänisniemi och Jänisniemi (2012) säger att siden var ett av

favoritmaterialen som användes under 70-talet, tillsammans med bomull och polyester. Som tidigare nämndes så kan man även här se platåskon, som var en populär skomodell under 70-talet.

Man kan också hitta inspiration från 90-talet i denna stilhelhet. Maxikjolen är sportigt i modellen och bär en neutral vit färg. Sportigt med tanke på att den har stora fickor och påminner stilmässigt om vindtäta träningsdräkter. Stevenson (2012) säger bland annat att man på 90-talet, tack vare sneakern som kom från gatumodet, tog in sportmärken i modebilden. Kjolen är även väldigt snäv vilket också är ett tydligt 90-tals tecken. Lehnert (2000) säger att snäva kjolar var inne på 90-talet. Tack vare den sportiga kjolen så ser denna outfit mer 90-talsaktig ut än 70-talsaktig, eftersom den gör ganska mycket i hela stilhelheten. Även den neutrala färgen och den ganska klassiskt skurna siluetten på stilhelheten gör att den andas mera 90-tal, fastän det fanns fler inspirationsfaktorer från 70-tals modet.

6.4 Saint Laurent Paris



Figur 7. Saint Laurent 1.



Figur 8. Saint Laurent 2.

I Saint Laurents första stilhelhet, Saint Laurent 1, kan man se ett tydligt 60-tals inspirerat drag, nämligen minikjolen. Den korta pennkjolen kom som en motreaktion mot "New Look"-stilen på 50-talet enligt Worsley (2011). Även blommorna på blusen är ett vanligt signum för 60-talet likaså det breda bältet i midjan. Enligt Jänisniemi och Jänisniemi (2012) hade man ofta blommönster och breda bälten i midjan på kapporna som man bar på 60-talet.

Även 70-talsdrag kan man hitta i denna stilhelhet. Bland annat mockan i jackan samt lädret i kjolen var vanliga material man använde under 70-talet. Blommönstret i skjortan kan också tolkas tillbaka till 70-talet, då blommönster fanns i alla dess olika slag. Enligt Jänisniemi och Jänisniemi (2012) var materialen mjuka och jordnära på 70-talet, vilket dessa mocka- och läderplagg är. Även Lewenhaupt (2001) pratar om mockavästar, när hon talar om discostilen som varade under 70-talet. Jänisniemi och Jänisniemi (2012) konstaterar bland annat om maxiklänningarna att de ofta kunde vara printade med psykedeliska blommor. Den här stilhelheten ger även en känsla av punken, som också var en stor stil bland ungdomarna under 70-talet. Dragkedjorna på läderkjolen och nitbältet är klockrena för att beskriva punken. Enligt Lewenhaupt (2001) bar punkarna läderjackor med nitar, nitbälten, hundhalsband och jeansjackor med fast nålade säkerhetsnålar. Platåskorna som modellen bär är också typiskt 70-tals inspirerade. Enligt Lewenhaupt (2001) slog platåskorna igenom tillsammans med de breda jeansen, och platån kunde vara upp emot 12 cm hög.

I denna stilhelhet kan man plagg- och stilmässigt inte se så många likheter med 90-talet. Siluetten är dock ganska lik med tanke på den korta, ganska klassiskt skurna kjolen samt den korta jackan. Blommorna hänger kvar ännu på 90-talet, vilket kan tolkas till den blus som modellen har på sig. På 90-talet tog man även tillbaka platåskorna, vilket man kan se i denna stilhelhet. Lehnert (2000) säger bland annat att klassiskt skurna dräkter och snäva korta kjolar var typisk för kvinnorna på 90-talet. Även tunna plagg med blommor, gärna magkorta tröjor och korta jackor använde man mycket. Även platåskorna återinförde man på 90-talet.

I stilhelhet nummer två, Saint Laurent 2, ser man också tydliga 60-tals inspirerade drag. Bland annat den korta klänningen och den korta jackan är typiskt 60-tal, då A-linjeformen regerade siluetten. Eftersom modellen går på bilden, är det svårt att se den exakta formen på plaggen, men kappan ser rak och A-linjeformad ut. Kappan är också dubbelknäppt, vilket var vanligt på kapporna under 60-talet. Enligt Jänisniemi och Jänisniemi (2012) var de A-linjeformade klänningarna väldigt populära. Jänisniemi och Jänisniemi (2012) påstår även att siluetten passade alla oavsett storlek eller form. Också

kapporna var A-linjeformade enligt dem, oftast dubbelknäppta med breda kragar och stora knappar. Stora knappar har även denna kapp från Saint Laurent.

Från 70-talet kan man inte hitta lika mycket inspiration i denna stilhet som i den föregående, Saint Laurent 1. Kappan är dock väldigt skeppar- och uniformaktig vilket är ganska typiskt 70-tal. Enligt Mendes och de la Haye (1999) och Jänisniemi och Jänisniemi (2012) tog man på 70-talet inspiration även från 40-talets uniformer. Som många gånger tidigare nämnts, har även denna stilhet ett par platåskor, vilket var den största skotrenden på 70-talet som Lewenhaupt (2001) konstaterar.

Några 90-talsinfluenser syns också tydligt i Saint Laurent 2. Den korta klänningen som modellen bär kan kopplas ihop med det underklänningsmode som rådde under 90-talet. Tyget är lätt och fladdrigt. Enligt både Lewenhaupt (2001) och Lehnert (2000) var det modernt att bära en klänning likt en underklänning på 90-talet. Lehnert (2000) säger också att mönstersnitten var enkla, vilket kan tyckas om den här Saint Laurent klänningen. Förövrigt kan platåskorna även vara 90-talsinfluerade eftersom de kom tillbaka tillsammans med de breda byxorna på 90-talet, eftersom man då tog inspiration från 70-talet vilket även Lehnert (2000) påstår.

6.5 Sammanfattning av resultatet

Syftet med detta examensarbete är att se hur 60-, 70-, och 90-tals mode återspeglas i dagens SS15 klädkollektioner. Man kan konstatera att 60-, 70- och 90-tals mode syns i dagens klädkollektioner. Alla årtionden syns inte lika tydligt i alla kollektioner, men i det stora hela kan man påstå att designerna har fått inspiration från de tidigare årtiondena.

Det intressanta är, att fast än klädkollektionerna i sig är olika, kan man ändå se vissa likheter i det som designerna inspirerats av. Till exempel kan man konstatera att platåskon är en kommande trend och att 70-talets uniformmode syns på något sätt i alla kollektioner. Hos Burberry syns det tydligt i modellen på den dubbelknäppta trenchcoaten, hos Gucci däremot syns

det i den uniformslignande överdelen på klänningen. I Ralph Laurens kollektion syns det i sidenskjortorna och i Saint Laurents stilhelhet nummer två kan man se vissa drag av uniform i den dubbelknäppta kappan. Blumer (1969) konstaterar i sin forskning att designers får idéer från de gångna årtiondena men att de ser dem genom nutida filter, vilket stämmer överens med detta.

Man skulle kunna fastställa att uniformmodet är en trend bland dagens klädkollektioner. Både Sarén (2013), Ekman (2012) samt Pukkila (2014) i sin intervju med trendanalytiker Kati Hienonen, säger i sina forskningar att trender är fenomen som reflekterar vårt samhälle. På grund av det spända läget mellan västerländerna och Ryssland samt krisen i Ukraina, är det inte alls konstigt att det 70-tals inspirerade uniformmodet är på tapeten igen. Även Ekman (2012) säger i sin studie att trender uppstår genom att en kreatör skapar något som andra kopierar och även att kreatören oftast skapar något som de tolkar och reagerar på i samhället. Man kan se tydligt att kreatörerna, som i det här fallet är designerna har alla reagerat på samma sak, vilket gjort att de alla tagit in uniformen från 70-tals modet på något sätt i deras kollektioner.

Det som också kan sägas om kollektionerna är att 60-tals modet inte är det modet bland dagens kollektioner som syns mest, utan att 70- och 90-talets är det. Det är också främst siluetten på plaggen och materialen som är det som man främst ser likheterna med de tidigare årtiondena. Detta kan dock bero på att det inte har reflekterats lika mycket om färger i teorin om modehistoria, som det reflekterats över material och former.

Sproles (1981) säger i sin forskning att det finns två olika cykler inom mode. "The long run time frame" och "the short run time frame". "The long run" handlar om modets långa livscykel, som kan ta från 30 till 50 år. Han tar bland annat kjollängden som exempel, om hur den går från kort, till lång, till kort igen. Man kan konstatera att det gångna modet kommer tillbaka förr eller senare vilket man märker i dessa klädkollektioner då element från 60-, 70- och 90-tals modet syns i dagens klädkollektioner.

7 Kritisk granskning

I detta kapitel kommer respondenten att kritiskt granska sitt arbete med hjälp av Larssons (1994) kvalitetskriterier. De kriterier som valts är perspektivmedvetenhet, intern logik och struktur. Arbete granskas utifrån dessa kriterier för att detta vetenskapliga arbete skall få ett mervärde.

Enligt Larsson (2004) är sanningen relativ, eftersom bakom varje sanning finns ett perspektiv och en tolkning. Han menar att man har en förförståelse, en föreställning om det som skall tolkas. Denna förförståelse ändras under själva tolkningsprocessen. Det är viktigt att forskaren synliggör sin förförståelse för läsaren, eftersom det är detta som är utgångspunkten och perspektivet för tolkningen. Det är dock problematiskt att sätta ord på hela forskarens förförståelse och därför är det viktigt att avgränsa det till det som är relevant.

När respondenten började skriva sitt examensarbete hade hon en förförståelse om att det är 70-tals modet som främst kommer att synas i de fyra modehusens SS15 klädkollektioner. Detta på grund av den stora 70-tals trenden som syns i modebilden i dag och även för att det är det som alla inom branschen pratar om för tillfället. Respondenten har även jobbat som modeassistent på Damernas Värld, vilket har gett en bred förförståelse inom modebranschen, trendspaning och inom sommarens och vårens kommande trender och mode. Respondenten ville ha ett bredare synsätt på sitt arbete och valde därför att ta med även 60- och 90-talet, eftersom hon var säker på att det var dessa tre årtiondens stilar som mest syns i dagens kollektioner. Under arbetets gång, speciellt när hon skrivit kapitlet teoretisk grund, har respondentens föreställning ändrats och blivit bredare eftersom hon fått mer kunskap inom ämnet.

Larsson (1994) har även i sina kvalitetskriterier ett kriterium som heter intern logik. Med detta menas att det skall finnas en harmoni mellan forskningsfrågor, datainsamlingsmetoder och analysmetoder. Det är forskningsfrågorna som styr datainsamlings- och analysmetoden och alla enskilda delar i arbetet skall kunna relateras till en helhet.

Eftersom respondenten inte har några utsatta forskningsfrågor i arbetet, undersöker respondenten om det finns en intern logik i arbetet mellan syftet och datainsamlingsmetoden och analysmetoden, vilket respondenten anser att det finns. Eftersom syftet med detta arbete är att se hur 60-, 70- och 90-talsmodet syns i dagens SS15 klädkollektioner, var dokumentstudier som datainsamlingsmetod det naturligaste och självklara valet. Detta, för att bilder är det enda sättet för respondenten att se hur klädkollektionerna ser ut, eftersom hon inte har möjlighet att se dem på riktigt. För att kunna se hur 60-, 70- och 90-tals mode syns i klädkollektionerna måste man ha en analysmetod som i detta fall blev innehållsanalys. Respondenten valde innehållsanalys för att det är själva innehållet i bilderna som är det som skall analyseras, kläderna och stilen som modellen bär på bilden är det som är relevant och intressant. När man har bilder som dokument är det oftast bildanalys som används som analysmetod, men eftersom det inte var själva bilden och dess upplägg som skulle analyseras, utan innehållet i bilden, så blev det självklara valet av analysmetod innehållsanalys.

Enligt Larsson (1994) skall alla enskilda delar kunna relateras till helheten vilket till viss del stämmer in på arbetet. Kapitlet om trender har inte kunnat tolkas tillbaka till så mycket som respondenten hade hoppats på och därför kan det också tyckas att det kapitlet var onödigt. Respondenten ville trots allt inte ta bort det kapitlet, eftersom många av de tidigare forskningarna handlar om just trender och trendspaning och de har respondenten kunnat tolka tillbaka till. Respondenten anser också att kapitlet om trender ger mervärde åt arbetet och har därför valt att behålla kapitlet.

Larssons (1994) kvalitetskriterium om struktur handlar om att resultatet skall ha en bra struktur. Det skall vara lätt överskådligt samt inte vara svårläst. Det skall också gå att förstå vad som är det relevanta i texten, vad som är huvudsaken och vad som är bisaken. Larsson (1994) säger även att strukturen till arbetet skall sökas i rådata och att man skall framställa resultatet på ett sådant sätt som framhäver strukturen.

I detta arbete finns en tydlig struktur i både kapitlet resultatredovisningen och tolkning men också i hela arbetets uppbyggnad. Resultatredovisning och tolkning kapitlet är uppbyggt i samma ordning som modehusen står i teorin samt i den kronologiska ordningen som teorin om modehistoria är uppbyggd enligt. Detta är den mest logiska och den mest lättlästa uppbyggnaden av resultatet

Utöver att granska detta arbete via Larssons kriterier (1994) vill respondenten även tillägga några saker. I teorin har respondenten inte skrivit exakt lika mycket om varje årtionde, 60-talet har inte lika mycket text som 70- och 90-talet, vilket kan ha orsakat att respondenten inte hittade lika mycket 60-tals influenser i dagens kollektioner som hon hittade 70- och 90-tals influenser. Respondenten har även med artiklar/examensarbeten i kapitlet tidigare forskning som inte är vetenskapliga. Dock är det branshmänniskor som skrivit dem eller blivit citerade i dem, vilket enligt respondenten ändå ger sanningsenlig fakta. Respondenten anser att det är bättre att ha med icke-vetenskapliga forskningar och artiklar hellre än inga alls, eller sådana som är vetenskapliga men inte tangerar ämnet. Respondenten är medveten om att det är många forskningar som handlar om trender, vilket är ett ämne som inte har kunnat tolkas tillbaka till lika mycket som respondenten hade hoppats på. Däremot, som tidigare nämnts, har respondenten kunnat tolka tillbaka till de tidigare forskningarna som tangerar trender i resultatsammanfattningen och därav tycker hon att det är relevant att de är med.

Respondenten var till en början inte helt säker om hon skulle använda som analysmetod bildanalys eller innehållsanalys, men kan nu konstatera att innehållsanalys var rätt metod för detta arbete. Eftersom respondentens syfte med detta arbete är att se hur 60-, 70- och 90-tals mode återspeglas i dagens kollektioner, valde respondenten även att ha med allt som kunde kopplas till respektive årtionden, fast än något redan nämnts i ett tidigare årtionde. Till exempel det breda byxbenet som nämns både i resultatredovisningen för 70-talet och 90-talet för Gucci 1.

8 Diskussion

I detta kapitel kommer jag att fritt diskutera mitt examensarbete ur min egen synvinkel. Jag kommer även ta upp förbättringsförslag samt förslag på vidare forskning.

Det jag kan konstatera är hur otroligt mycket man lär sig genom att göra ett sådant här arbete. Modehistoria har alltid varit något som har intresserat mig, men tack vare detta har jag fått ännu djupare kunskap om ämnet, samt insett att trendspaning är något jag gärna jobbar med i framtiden. Sist och slutligen är jag mycket nöjd med det jag åstadkommit.

Ett arbete är trots allt aldrig perfekt och det finns mycket jag skulle kunna förbättra i det. Jag skulle gärna ha gått ännu mera in på djupet på de olika årtiondenas modehistoria, och därav kunnat gå ännu djupare i min analys om hur 60-, 70- och 90-tals modet syns i dagens kollektioner. Jag skulle även gärna ha lagt mer tid på min analys, dels för att få ett bredare resultat, men också för att få mer med av min egen analys och mina egna tolkningar på dagens kollektioner. Jag är ändå nöjd med analysen, resultatet och tolkningen så som de är nu, eftersom det framkommer att det finns mycket i de tidigare årtiondenas mode som syns i dagens kollektioner.

Man skulle även kunna vidareutveckla detta arbete på många sätt. Till exempel skulle man kunna ta med flera modehus för att få ett ännu bredare resultat och därav även kunnat påvisa fler trender som syns i dagens mode. Man kunde även se saken från en annan synvinkel och istället tagit med fler årtionden, för att på så sätt få ett bredare resultat. Det som jag själv tycker skulle vara det intressantaste att göra en fortsatt forskning inom, skulle vara att kolla om man kan se trender inom modet genom att se på samma märkens AW15 kollektioner. Trender uppstår ju inte över en natt, och de håller oftast i sig några säsonger, så därför borde man undersöka likheterna mellan märkets SS och AW kollektioner.

Till slut kan jag påstå att resultatet svarar på syftet. Det som var mode för till exempel 40 år sedan syns tydligt även i dagens modebild. Modet kommer alltid tillbaka på något sätt och det är precis det som gör modet så intressant. "What goes around, comes around" kan man lugnt konstatera.

Källförteckning

Acerbi, A., Ghirlanda, S. & Enquist, M. (2012). *The Logic of Fashion Cycles*. PLoS ONE 7(3): e32541. doi:10.1371/journal.pone.0032541 (hämtat 16.2.2014)

Alsén, L. & Wilén, L. (2010). Hur skapas en trend? En kreativ process eller en konsekvens av en ekonomisk strategisk drivkraft? En examensuppsats för textil produktutveckling högskoleexamen. Textilhögskolan, Borås.

Blumer, H. (1969). *Fashion: From class differentiation to collective selection*.

Berkeley: University of California. (Online)

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1533-8525.1969.tb01292.x/abstract> (hämtad 17.3.2015).

Breward, C. (2003). *Fashion*. New York: Oxford university press.

Burberry biography, u.å. (Online)

<http://www.stylesequel.com/designers/burberry/biography> (hämtat 12.3.2015)

Buxbaum, G. (1999). *Icons of Fashion: The 20th century*. München: Prestel Verlag.

Cartner-Morley, J. (2012). *Yves Saint Laurent to be renamed by creative director Hedi Slimane*. (Online)

<http://www.theguardian.com/fashion/2012/jun/21/yves-saint-laurent-renamed> (hämtat: 9.3.2015)

Denscombe, M. (2009). *Forskningshandboken*. Lund: Studentlitteratur.

Ekman, C. (2012). *TRENDER & TRENDSPANING – Hur trender uppstår, hur man kan förutse framtidens trender samt vad det innebär att arbeta med trenspaning*. Examensarbete för estenomexamen. Yrkeshögskolan Novia, Sektorn för hälsovård och det sociala området, Vasa.

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2003). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (2. Uppl.). Stockholm: Norstedts Juridik AB.

Fogg, M. (2013). *Fashion: The whole story*. London: Thames & Hudson.

Gucci history, (u.å.). (Online)

http://www.gucci.com/us/worldofgucci/mosaic/the_house_of_gucci/gucci_history (hämtat 10.3.2015)

Jänisniemi, L. & Jänisniemi, O. (2012). *Muoti, Tyylit ja vaatteet kautta aikojen*. Kina: Tammi.

Kim, E., Fiore, A.M. & Kim, H. (2011). *Fashion Trends: Analysis and forecasting*. London: Berg.

- Kyngäs, H. & Vanhanen, L. (1999). Sisällön analyysi. *Hoitotiede*, vol. 11(1), s. 3–12.
- Larsson, S. (1994). Om kvalitetskriterier i kvalitativa studier. Ingår i: B. Starrin & P. Svensson (red.), *Kvalitativ metod och vetenskapsteori*. Lund: Studentlitteratur.
- Lehnert, G. (2000). *Modets historia under 1900-talet*. Köln: Könemann 2000.
- Lewenhaupt, L. (2001). *Modeboken: 1900-2000*. Stockholm: Prisma.
- Lowthorpe, R. (2014). *Dispatches from Paris: Saint Laurent*. (Online) <http://www.elleuk.com/fashion/news/saint-laurent-paris-fashion-week-review-spring-summer-2014> (hämtat 20.4.2015)
- Lindkvist, M. (2010). *Trendspanarens handbok*. Stockholm: Liber AB.
- Lynne, C. U.å. (Online) <http://fashion.infomat.com/ralph-lauren-designer.html> (hämtat 11.3.2015)
- Mendes, V. & de la Haye, A. (1999). *20th Century Fashion*. London: Thames & Hudson.
- Michault, J. (2014). *Gucci Ready To Wear Spring Summer 2015 Milan*. (Online) <http://nowfashion.com/gucci-ready-to-wear-spring-summer-2015-milan-10491> (Hämtat 18.4.2015)
- Michault, J. (2014). *Ralph Lauren Ready To Wear Spring Summer 2015 New York*. (Online). <http://nowfashion.com/ralph-lauren-ready-to-wear-spring-summer-2015-new-york-10236> (Hämtat 20.4.2015)
- Lynch, A. (2014). *Burberry's spring/summer 2015 insect-themed show has the fashion crowd buzzing*. (Online) <http://metro.co.uk/2014/09/15/burberrys-springsummer-2015-insect-themed-show-has-the-fashion-crowd-buzzing-4869655/> (hämtat 18.4.2015)
- New Creative Director*, (u.å.). (Online) http://www.gucci.com/us/worldofgucci/mosaic/the_house_of_gucci/creative_director (hämtat 10.3.2015)
- Olsson, H. & Sörensen, S. (2011). *Forskningsprocessen*. Stockholm: Liber AB.
- Patel, R. & Davidson, B. (1994). *Forskningsmetodikens grunder*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Pukkila, T. (2014). *Seuraava muotitrendi: kanta-aottava yhteisöllisyys?*. (Online) http://yle.fi/uutiset/seuraava_muotitrendi_kanta-aottava_yhteisollisyys/7375942 (Hämtad 3.5.2015)
- Raymond, M. (2010). *The Trend Forecaster's Handbook*. London: Laurence King Publishing Ltd.
- Renolds Milbank, C. (1989). *New York fashion: The evolution of american style*. New York: Harry N. Abrams, Inc.

Rushton, S. & Jones, T. (2005). *Fashion Now 2 (v. 2)*. Köln: Tashen.

Sarén, E. (2013). *IDEASTA ILMIÖKSI: Muotitrendin elinkaari*. Examensarbete för formgivarexamen. Yrkeshögskolan Novia, Sektor för kultur, Åbo.

Sproles, G. (1981). *Analyzing fashion life cycles – principles and perspectives*.

(Online)

<http://www.jstor.org/discover/10.2307/1251479?sid=21105661190721&uid=2&uid=3737976&uid=4> (hämtad 16.3.2015)

Stevenson, N. J. (2012). *Muodin vuosikymmenet*. London: Bloomsbury Acad & Prof.

Worsley, H. (2011). *Decades of Fashion*. Potsdam: Tandem Verlag GmbH.